Українська мова 6 клас

Префіксально-суфіксальний спосіб творення

Мета: удосконалювати вміння визначати твірну основу та спосіб словотворення; добирати спільнокореневі слова; розвивати зв'язне мовлення (усне та письмове) та творчі здібності; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності; виховувати повагу до рідної мови, до традицій своєї країни.

Очікувані результати: учень/учениця; визначає твірну основу та спосіб творення певного слова; добирає спільнокореневі слова; розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення, толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого в усній та письмовій формі.

Емоційне налаштування

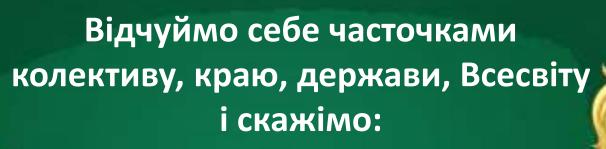

Всіх до класу вже скликає Голосистий наш дзвінок, І ми радо поспішаєм На цікавий наш... урок.

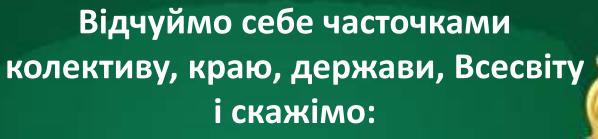
Відчуймо себе часточками колективу, краю, держави, Всесвіту і скажімо:

Я зможу сьогодні добре працювати на уроці!

Я – творча особистість!

Я бажаю успіхів на уроці і собі, і всім однокласникам.

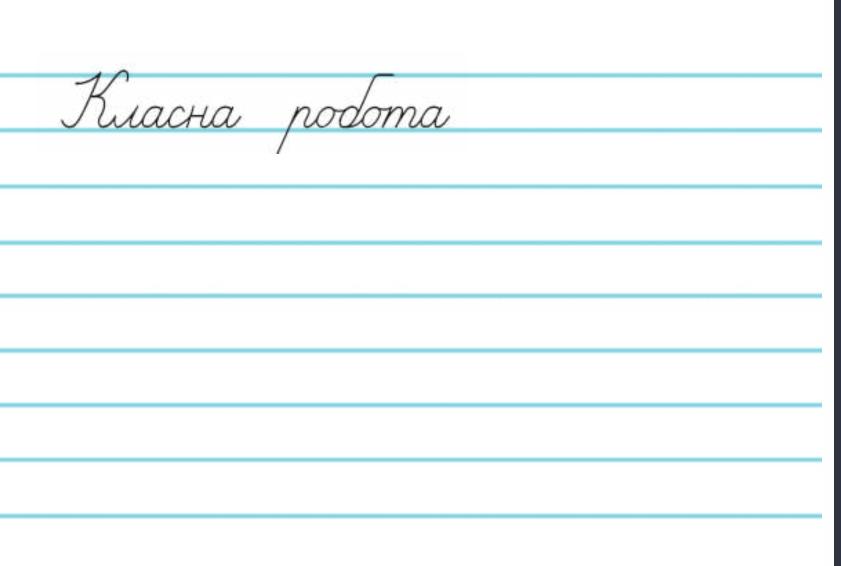
Повідомлення теми уроку

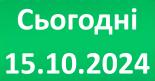
❖ Сьогодні на уроці ми продовжуємо вправлятися у способах словотворення та попрацюємо з префіксально-суфіксальним способом.

Запишіть сьогоднішню дату

- ✓ Усі слова написано правильно: прилуцький, хотинський, запорізький. ✓ Так.
- ✓ Тернопільський, ташанський, книжиський написано без помилок. ✓ Ні, княжицький.

Робота із підручником «Українська мова» Н. Голуб та ін., с. 41-43.

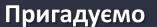

Слово дня

Якого значення надають словам префікси і суфікси?

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. Чи багато слів у мові, утворених префіксально-суфіксальним способом?
- 2. У чому полягають особливості характеру українців?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Сторінка

Закодуйте слова, використовуючи поданий цифровий код: 1 — префікс, 2 — корінь, 3 — суфікс, 4 — закінчення

Віддавна, незалежність, український, переробити, досягнення, праліс.

Віддавна - 123, незалежність - 112334, український - 234, переробити - 1233, досягнення - 234, праліс — 124.

Вправа

95

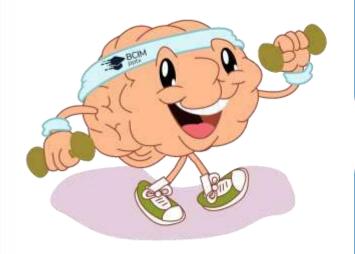
Підручник. Сторінка

41

Установіть твірну основу й визначте, за допомогою яких словотворчих засобів утворені слова

Безпілотник, навушник, передгір'я, перенісся, затінок, Придніпров'я, Закарпаття.

Вправа **96** Безпілотник - пілот, навушник - вухо, передгір'я - гора, перенісся - ніс, затінок - тінь, Придніпров'я - Дніпро, Закарпаття - Карпати.

підручник. **Сторінка**

Прочитайте текст. Визначте його основну думку. Випишіть із тексту слова, що відповідають схемам

префікс + корінь + суфікс + закінчення; корінь + суфікс + закінчення; корінь + закінчення; корінь + суфікс

Вправа **97**

підручник. Сторінка **Л1**-**Л**2

Добра доля колись прийшла до українця з поля. Степ, його прямота, простір і воля в українській душі шляхетні прагнення. У кожному з українців є частка Григорія Сковороди, Байди, Ґонти, Залізняка. Тхня козацька слава в пам'яті й сучасних українців, які нерідко вважають, що, коли на плечах міцно тримається голова, то до неї не зайвою буде й булава. Степовий обшир — це небесна зоряна безмежність і курна земна далечінь, протяжність і паріння, м'якість і гнучкість.

Прочитайте текст. Визначте його основну думку. Випишіть із тексту слова, що відповідають схемам

префікс + корінь + суфікс + закінчення; корінь + суфікс + закінчення; корінь + закінчення; корінь + суфікс

Вправа

97

підручник. Сторінка **41-4**2

Поетичність, ліризм, душевність, схильність до споглядальності та глибокодумності, за визнанням більшості гостей-чужинців, притаманні саме українському національному характеру. Приємно дивували мандрівників в усі часи оптимізм українців, їхній гумор, схильність до жартів і кепкувань.

Які риси характеру ми відкриємо у наших предків, батьків, родичів, у собі? (За В. Супруненком).

Перевір себе

префікс + корінь + суфікс + закінчення: безмежність, протяжність;

корінь + суфікс + закінчення: прямота, українській,

небесна, паріння, гнучкість;

корінь + закінчення: добра, доля;

корінь + суфікс: міцно.

Вправа

97

Дайте відповідь на запитання, поставлене в тексті. Схарактеризуйте основні риси характеру українців.

Підручник. Сторінка **41-42**

Доберіть до слів спільнокореневі слова, що належать до різних частин мови, запишіть їх, визначте спосіб творення

Вправа

98

підручник. **Сторінка**

42

I група: малюнок, біг;

II група: правда, день.

Малюнок – малювати (суфіксальний), намальований (префіксально-суфіксальний).

Біг – бігати (суфіксальний), біговий (суфіксальний), бігун (суфіксальний).

Правда — виправдати (префіксально-суфіксальний), правдивий (суфіксальний), правдивість (суфіксальний), правдиво (суфіксальний).

День – денний (суфіксальний), днювати (суфіксальний), вдень (префіксальний).

Спишіть, уставляючи потрібну букву. Визначте спосіб творення слів

Пр..бережний, пр..милий, пр..краса, пр..кордоння, пр..морський, пр..землити, пр..морозити, ..варити, ..фотографувати, бе..аварійний, бе..суфіксний, бе..барвний.

99

підручник. **Сторінка**

42

Перевір себе

Вправа 99

підручник. **Сторінка**

Прибережний (префіксально-суфіксальний), премилий (префіксальний), прикраса (префіксальний), прикордоння (префіксальносуфіксальний), приморський (префіксальний), приземлити (префіксально-суфіксальний, приморозити (префіксальний), зварити (префіксальний), сфотографувати (префіксальносуфіксальний), безаварійний (префіксальний), безсуфіксний (префіксальний), безбарвний (префіксальний).

Робота в групах. Складіть слова. Запропонуйте свій варіант подібного завдання

1. Префікс такий, як у слові наднормовий; корінь — як у слові запланований, суфікс — як у слові зимовий, закінчення — як у слові холодний.

Надплановий.

2. Префікс такий, як у слові упізнати, корінь — як у слові гора; суфікс — як у слові вночі.

Угорі.

підручник. Сторінка

Робота в групах. Складіть слова. Запропонуйте свій варіант подібного завдання

3. Префікс такий, як у слові міжміський, корінь — як у слові континенти, суфікс — як у слові розвивальний, закінчення — як у слові старий.

Міжконтинентальний.

підручник. Сторінка

- Що нового ви дізналися сьогодні?
- Які почуття викликала у вас тема уроку?
- Чи на всі запитання ви одержали вичерпну відповідь?
- Що було найважливішим на уроці?
- Чим префіксально-суфіксальний спосіб відрізняється від префіксального?
- Назвіть 3-4 слова, що визначають суть цього уроку і ваші досягнення.

Рефлексія «Імбирний настрій». Обери емотикон, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку

Я з усім упорався

Я дуже втомився

Більше сміху ніж навчання

Чекаю наступний урок

Було складно та нічого не зрозуміло

Домашнє завдання

Виконайте вправу 159, стор. 75 вивчити.